

REPUBLICA MOLDOVA
RAIONUL NISPORENI
CONSILIUL SĂTESC GROZEȘTI

MD - 6427, satul Grozești, raionul Nisporeni
Tel : (0264 - 43) 2-36 , (0264 - 43) 6-68 , (0264 - 43) 2-38 -fax

Primaria.Grozești@gmail.com

WEB : grozești.sat.md

PROIECT

DECIZIE nr. 6 / 11

din 06 decembrie 2019

s. Grozești

**“ Cu privire la aprobarea ” Regulamentului ce ține de constatarea
contravențiilor administrative ” și formei procesului-verbal de contravenție ,,**

În conformitate cu alin. (1), lit. m), alin. (2), alin. (3) art.14 din Legea RM, nr. 436-XVI din 28. 12. 2006 “Privind administrația publică locală”, în temeiul Codului contravențional nr. 218-XVI din 24.10.2008, Legii RM nr.208-XVI din 17.11. 2008 “Privind modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova ,nr. 218-XVI din 24.10.2008, avizul comisiei pentru amenajarea teritoriului , consiliul local ,

DECIDE:

- 1.Se aproba Regulamentul ce ține de constatarea contravențiilor administrative pe teritoriul s. Grozești , conform anexei nr.1.
- 2.Se aprobă forma procesului-verbal de contravenție administrativă , conform anexei nr. 2.
- 3.Primarul s. Grozești va asigura executarea «Regulamentul ce ține de constatarea contravențiilor administrative pe teritoriul s. Grozești .
- 4.Comisia administrativă va examina cauzele în condițiile art. 5 alin.(2) din Hotărârea Parlamentului RM nr. 55 din 25.03.2010 .
5. Primăria Grozești va informa , în termeni rezonabili, aplicând diverse metode (WEB, panouri , aviziere, etc) locuitorii comunității cu prevederile prezentului Regulament .
6. Controlul executării prezentei decizii se atribuie primarului Tofan Serghei.

AU VOTAT : Pro – , Contra – , Abținuți –

Autor :

Primarul s. Grozești

Serghei Tofan

Tel : (0264 - 43) 2-36,Primaria.Grozești@gmail.com

Contrasemnat :

Secretarul Consiliului

Svetlana Mitrofan

**Regulamentul
privind constatarea contravențiilor
pe teritoriul satului Grozești**

I. NOȚIUNI GENERALE

1. Prezentul Regulament stabilește obligațiunile, responsabilitatea și ordinea de realizare a funcțiilor pentru prevenirea și depistarea contravențiilor (în sfera gospodăriei locativ-comunale, domeniul comerțului și/sau prestări serviciilor, salubritate și în sfera construcțiilor) pentru asigurarea executării Legilor, Hotărârilor Parlamentului și Guvernului RM, Deciziilor Consiliului local , Dispozițiilor Primarului și altor acte normative.
2. În scopul prezentului Regulament se utilizează următoarele noțiuni:
Contravenție - acțiunea sau inacțiunea ilicită, cu un grad de pericol mai redus decât infracțiunea, săvârșită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de Codul Contravențional nr. 218-XVI din 24.10.2008, conform responsabilității stabilite pentru contravenție.
Procesul-verbal cu privire la contravenție - este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.
Comisia administrativă – comisia pe lângă organul executiv al administrației publice locale se formează de consiliul local, în componența căreia intră președintele, vicepreședintele, secretarul responsabil și 4 membri, care examinează dosarele privind contravenții, prevăzute de art.398 din Codul Contravențional al RM.
Gospodărie comunală – structuri autonome gestionare, atribuindu-li-se patrimoniu propriu în unitatea administrativ-teritorială respectivă ce țin de gospodăria comunală.
Sfera comerțului – specialistul primăriei , abilitat cu funcții de coordonare și control a activității în domeniul comerțului și/sau prestărilor serviciilor ;
Domeniul - arhitectură , specialistul primăriei , abilitat cu funcții de coordonare și control și în sfera construcțiilor;
Prestator de servicii – agenții economici, care furnizează/prestează servicii publice în condițiile stabilite de autoritățile administrației publice locale ;
Comerciant – persoană fizică sau persoană juridică care desfășoară activități în domeniul comerțului;
Unitate comercială– unitate (spațiu) în care au loc procesele operative de circulație a mărfurilor/serviciilor (primirea, depozitarea și vânzarea). Unitatea comercială poate fi identificată prin adresă poștală individuală;
Unitate de alimentație publică– unitate comercială sau loc de vânzare unde se prestează servicii de pregătire, preparare, prezentare, comercializare și servire a produselor alimentare, de deservire a ceremoniilor și festivităților, precum și se desfășoară activitate de agrement aferentă acestor servicii. Serviciile menționate pot fi prestate în cadrul unității de alimentație publică sau în afara acesteia;
Loc de vânzare– suprafață de teren sau suprafață în cadrul unei încăperi unde are loc vânzarea bunurilor și serviciilor prin intermediul:

- a) unităților mobile;
  - b) construcțiilor și elementelor de construcție amplasate provizoriu în cadrul târgurilor, iarmarocelor, manifestărilor culturale, turistice, sportive și al altor evenimente similare;
  - c) perimetrului în cadrul căruia are loc comerțul ambulant fără unitate mobilă.
- Locul de vânzare nu poate fi identificat prin adresă poștală individuală;

Unități mobile – standuri mobile, tonete, tarabe, tejghele, cărucioare, aparate-automat pentru vânzări, autoremorci, rulote mobile, vehicule/automagazine special amenajate sau alte utilaje mobile pentru comerț;

Agentul constatare – primarul, reprezentantul Întreprinderilor municipale ce activează în teritoriul s. Grozești, specialistul primăriei Grozești, desemnat prin dispoziția primarului, în conformitate cu art. 417, 423/10 și art. 440 din Codul Contravențional de a constata contravenții în sfera gospodăriei comunale, domeniul comerțului și/sau prestărilor serviciilor, salubritate, stabilirii sancțiunilor pentru contravenție și transmiterea materialelor în comisia administrativă pe lângă Primăria s. Grozești sau după caz în instanța de judecată.

Contravenient – persoană, în privința căreia a fost intentat procesul contravențional și careia prin hotărârea definitivă a fost stabilită o pedeapsă pentru contravenție sau care prin hotărârea definitivă a fost eliberat de răspundere pentru contravenția săvârșită sau de executarea pedepsei.

Persoană juridică - persoană juridică este organizația care are un patrimoniu distinct și răspunde pentru obligațiile sale cu acest patrimoniu, poate să dobândească și să exercite în nume propriu drepturi patrimoniale și personale nepatrimoniale, să-și asume obligații, poate fi reclamant și pârît în instanță de judecată. Persoanele juridice urmează să aibă bilanț autonom sau deviz. Întreprinderea individuală răspunde ca persoana juridică, iar autoritățile publice sunt exceptate de la răspunderea contravențională.

Persoană fizică - cetățeanul RM, cetățean străin sau apatrid (persoană fără cetățenie).

Martorul - este persoana citată în această calitate de către autoritatea competentă, care are cunoștință despre vreo faptă sau împrejurare de natură să servească aflării adevărului în procesul contravențional.

Traducător este persoana care poate traduce din o altă limbă, poate interpreta semnele celor muți ori surzi, cunoaște terminologia juridică, nu este interesată de rezultatele cauzei contravenționale și acceptă să participe în această calitate. Persoana este desemnată în calitatea de interpret sau de traducător de către agentul constatare sau de instanța de judecată în cazurile prevăzute de Codul Contravențional.

3. În activitatea lor persoanele indicate în pct. 3 se conduc de Constituția Republicii Moldova, legile RM, hotărârile Guvernului, dispozițiile primarului s. Grozești.
4. Primăria Grozești, inclusiv conform informației prezentate de ÎM ” Apă - Canal Nisporeni” și « Nisporeni- Gaz “ , duce evidența contravențiilor în sfera în condițiile competențelor.

II. FUNCȚIILE DE BAZĂ

1. Întreprinderea Municipală ”Apă - Canal Nisporeni” :

- 1.1. organizează și realizează controlul asupra respectării prevederilor actelor normative în sfera gospodăriei comunale pe teritoriul s. Grozești ;
- 1.2. depistează, constată, califică și perfectează procese – verbale cu privire la contravenții (art. art. 170-175: 180 alin (11) din Codul Contravențional RM) ce țin de competența Întreprinderii Municipale în teritoriul s. Grozești și le remite spre examinare ;

- 1.3. prezintă interesele organului administrației publice locale Grozești în diferite instanțe la examinarea materialelor pentru contravențiile depistate;
  - 1.4. urmărește executarea deciziilor aprobate pentru pedepsirea contravenienților în sfera gospodăriei comunale;
  - 1.5. asigură executarea în termen a actelor legislative și normative în sfera gospodăriei comunale;
  - 1.6. realizează analiza, întocmirea rapoartelor în sfera contravențiilor prevăzute de art. art. 170-175, 180 alin.(11)cu propuneri pentru luarea măsurilor preventive și măsurilor pentru respectarea legislației comunale în domeniul său de activitate în s. Grozești. ;
  - 1.7. participă la ședințele comisiilor în calitate de agentul constator.
- 2. Specialistul primăriei , responsabil de domeniul comerțului:**
- 2.1. organizează și realizează controlul asupra respectării prevederilor actelor normative în domeniul comerțului și/sau prestărilor serviciilor pe teritoriul. Grozești;
  - 2.2. depistează, constată, califică și perfectează procese – verbale cu privire la contravenții (conform pct. 9), (9¹), 11) 15) 16) din art. 273 din Codul Contravențional RM) ce țin de competența sa și le remite spre examinare comisiei administrative pe lângă Primăria Grozești;
  - 2.3. prezintă interesele organului administrației publice locale în diferite instanțe la examinarea materialelor pentru contravențiile depistate;
  - 2.4. urmărește executarea deciziilor aprobate pentru pedepsirea contravenienților în domeniul comerțului și/sau prestărilor serviciilor;
  - 2.5. asigură executarea în termen a actelor legislative și normative în domeniul comerțului și/sau prestărilor serviciilor;
  - 2.6. realizează analiza, întocmirea rapoartelor în sfera contravențiilor (conform pct. 9),(9¹), 11) 15) 16) art. 273 din Codul Contravențional) cu propuneri pentru luarea măsurilor preventive și măsurilor pentru îmbunătățirea disciplinei , activității structurilor antrenate și persoanelor;
  - 2.7. participă la ședințele comisiilor în calitate de agentul constator.
- 3. Specialistul primăriei Grozești , responsabil de domeniul arhitecturii , construcțiilor, domeniul funciar și salubritate :**
- 3.1. organizează și realizează controlul asupra respectării prevederilor actelor normative în sfera construcțiilor pe teritoriul. Grozești ;
  - 3.2. depistează, constată, califică și perfectează procesele-verbale cu privire la contravenții prevăzute de art.art. alin(1) , (3) 154 ;179 ; 181 din Codul contravenționalRM ce țin de competențăși le remite spre examinareîn instanță de judecată competentă;
  - 3.3. prezintă interesele organului administrației publice locale în diferite instanțe la examinarea materialelor pentru contravențiile depistate;
  - 3.4. urmărește executarea deciziilor aprobate pentru pedepsirea contravenienților în sferaconstrucțiilor;
  - 3.5. asigură executarea în termen a actelor legislative și normative în sfera construcțiilor;
  - 3.6. realizează analiza, întocmirea rapoartelor în sfera contravențiilor prevăzute de art.art. alin(1) , (3) 154 ;179 ; 181 din Codul Contravențional cu propuneri pentru luarea măsurilor preventive și măsurilor pentru îmbunătățirea disciplinei , activității structurilor antrenate și persoanelor;
  - 3.7. participă la ședință de judecată în calitate de agent constator al contravenției administrative.
- 4. Agentul constator poate califica și constata contravenții, în limitele competenței sale. Materialele contravenționale se transmite de agentul constator, la organul competent pentru a examina contravenția respectivă.**

5. În cazul în care agentul constatator face parte din comisia administrativă, pentru a asigura imparțialitatea și obiectivitatea examinării cazului, acesta nu poate participa la examinarea cazului și ca membru (președinte, vicepreședinte) a comisiei administrative.

III. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIUNILE AGENTULUI CONSTATOR

1. Agentul constatator, în limitele competenței sale, are dreptul:
  - 1.1. să depisteze și să constateze faptele de încălcare, conform Codului contravențional, ce țin de competența autorității administrației publice locale (APL);
  - 1.2. să colaboreze cu alte organe de stat, autorități publice locale, instituții de învățământ și specialiștii în domeniul contravențiilor;
  - 1.3. să invite sau să informeze reprezentanții organizațiilor prestatori de servicii în vederea atragerii contravenientului la răspundere, după caz;
  - 1.4. este abilitat să înainteze indicații și prescripții conducătorilor întreprinderilor gospodăriei comunale, organizațiilor și agenților economici privind problemele vizate;
  - 1.5. să înainteze propuneri pentru audierea conducătorilor întreprinderilor, instituțiilor administrate de APL la ședințele Consiliului.
2. Agentul constatator este obligat, în limitele competenței:
  - 2.1. să respecte Constituția și legile RM;
  - 2.2. să execute obligațiunile sale de serviciu stabilite în fișa postului, să nu ascundă acțiuni ilicite;
  - 2.3. să păstreze confidențialitatea datelor, cu care face cunoștință în cadrul activității;
  - 2.4. să examineze în termen contestațiile și adresările cetățenilor la capitolul contravențiilor, în limitele competenței sale;
  - 2.5. la întocmirea proceselor-verbale să explice contravenienților drepturile și obligațiunile acestora;
  - 2.6. la solicitarea contravenientului să atragă traducătorul, după caz;
  - 2.7. să ia poziție neutră și obiectivă la depistarea și constatarea contravențiilor;
  - 2.8. să realizeze pregătirea rapoartelor despre rezultatele activității pentru problemele vizate.

IV. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIUNILE CONTRAVENIENTULUI

1. Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are dreptul:
  - 1.1. la apărare;
  - 1.2. să cunoască fapta imputată;
  - 1.3. să primească informație în scris și explicații în privința drepturilor, prevăzute de art. 384;
  - 1.4. să ia cunoștință de materialele din dosar și să i se elibereze, la cerere, în cel mult 24 de ore, copii de pe procesul-verbal;
  - 1.5. să prezinte probe;
  - 1.6. să formuleze cereri;
  - 1.7. să conteste decizia asupra cauzei;
  - 1.8. la traducător;
  - 1.9. să recunoască total sau parțial vinovăția în comiterea faptei ce i se impută;
  - 1.10. să solicite audierea martorilor;
  - 1.11. să ia cunoștință de procesul-verbal încheiat de agentul constatator, să facă obiecții asupra corectitudinii lui, să ceară completarea lui cu circumstanțele care, în opinia sa, trebuie să fie consemnate.

2. Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional este obligată:
  - 2.1. să asigure accesul liber la locul săvârșirii contravenției;
  - 2.2. să prezinte actele necesare la solicitarea agentului constatator;
  - 2.3. să se supună dispozițiilor legale ale agentului constatator.

V. ORDINEA DE ÎNTOCMIRE A PROCESULUI-VERBAL CU PRIVIRE LA CONTRAVENȚIE

1. Dreptul la întocmirea proceselor-verbale are primarul, și persoanele abilitate prin dispoziția primarului, în limitele competenței sale;
2. La depistare și constatare agentul constatator este obligat:
  - 2.1. să prezinte legitimația de serviciu, fără solicitarea contravenientului;
  - 2.2. să se comporte amabil, corect, nereacționând la acțiuni de provocare a contravenientului;
  - 2.3. în cazul depistării contravenției agentul constatator este obligat să întocmească procesul-verbal la încălcările depistate.
3. Procesele-verbale se întocmesc pe formularele de strictă evidență, stabilite și aprobate prin decizia Consiliului local Grozești .
4. Întocmirea proceselor-verbale pe formularele, neaprobată prin decizia Consiliului local Grozești este strict interzisă.
5. Formularea faptelor depistate a încălcărilor urmează să corespundă cerințelor capitolului II din prezentul Regulament.
6. Procesul-verbal se întocmește în două exemplare prin hârtie indigo, unde citeț și fără corectări se completează toate rubricile. Primul exemplar se remite organului competent pentru a examina această contravenție; al doilea exemplar - persoanei împotriva caruia a fost întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție.
7. Procesul-verbal se întocmește în prezența contravenientului. În caz de lipsă a acestuia sau refuzul să semneze procesul-verbal, atunci în procesul-verbal se face notă privind refuzul și se certifică prin semnătura a cel puțin a unui martor, indicându-se și datele de identitate ale acestuia.
9. Un exemplar al procesului-verbal se remite contravenientului (în caz de lipsă a acestuia, se expediază prin poștă), al doilea exemplar se păstrează la agentul constatator.
10. În caz, dacă contravenientul refuză să primească procesul-verbal întocmit, agentul constatator face însemnare în procesul-verbal, un exemplar îi remite contravenientului și expediază copia procesului-verbal al agentului constatator prin scrisoare cu aviz cu înștiințare despre primire în termen de 10 zile din ziua întocmirii procesului-verbal.

VI. RESPONSABILITATEA AGENTULUI CONSTATATOR

1. Obligațiunile, responsabilitatea și competența individuală a persoanelor desemnate de primar ca agenți constatatori se stabilește în fișele postului.
2. Agentul constatator este responsabil:
  - 2.1. pentru autenticitatea datelor indicate în procesul-verbal;
  - 2.2. pentru informarea contravenientului despre drepturile acestuia;
  - 2.3. pentru decizia luată cu privire la calificarea și constatarea contravențiilor;
  - 2.4. poartă răspundere pentru corectitudinea realizării și aplicării legislației în domeniul contravențiilor;
  - 2.5. pentru păstrarea datelor confidențiale, deciziilor, metodelor ș.a., cu care a luat act în procesul activității.

3. Persoanele responsabile, abilitate cu funcții de constatare a contravențiilor, care fac abuz de drepturile lor, poartă răspundere disciplinară, contravențională, materială și penală în modul stabilit de lege.

VII. TERMENII DE CONSTATARE ȘI CONTESTARE

1. Faptul contravenției se aduce la cunoștința agentului constator prin plângere sau denunț, ori propria autosesizare, când săvârșirea acțiunii ilicite se depistează în rezultatul controlului sau verificării, în conformitate cu atribuțiile de serviciu și în cazuri prevăzute de lege.
2. În cazurile menționate la pct. 1 dacă există informații suficiente că a fost comisă o contravenție, agentul constator întocmește proces-verbal, cu respectarea prevederilor pct. 4 din prezentul Regulament.
3. Agentul constator imediat, dar în caz de imposibilitate în termen de 3 zile, este obligat să verifice datele și să ia măsuri, prevăzute Codul contravențional RM.
4. Constatarea faptei contravenționale și începerea procesului contravențional în cadrul controlului de stat asupra activității de întreprinzător sau în urma acestuia de către agentul constator care are atribuții de organ de control conform Legii nr.131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător se efectuează în limitele stabilite la art.5¹ din legea menționată..
5. Nu mai târziu de 24 de ore din momentul întocmirii, procesele-verbale cu privire la contravenție se înregistrează în registrul de evidență și se remit spre examinare autorității competente (comisia administrative sau instanței de judecată.
6. În termen de 15 zile din ziua înștiințării despre întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, este în drept să contesteze acesta în instanța de judecată.
7. Contestăția la procesul-verbal cu privire la contravenție se depune în organul prezentat de agentul constator. Nu mai târziu de 3 zile din momentul înregistrării contestației, agentul constator expediază contestația și materialele cu privire la contravenție în instanța de judecată.
8. Depunerea contestației sistează executarea sancțiunii, stabilită în procesul-verbal.

VIII. DISPOZIȚII FINALE

1. Prezentul Regulament determină condițiile de bază, care reglementează relațiile între agentul constator și persoana care a comis contravenția (contravenient).
2. Modificările și completările în prezentul Regulament se operează prin decizia Consiliului local Grozești.
3. Regulamentul intră în vigoare din momentul aducerii la cunoștința publică a deciziei Consiliului local Grozești.

Primar

Serghei TOFAN

REPUBLICA MOLDOVA
RAIONUL NISPORENI
PRIMĂRIA SATULUI GROZEȘTI
MD - 6427, satul Grozesti, raionul Nisporeni
Tel : (0264 - 43) 2-36 , (0264 - 43) 6-68 , (0264 - 43) 2-38 -fax
Primaria.Grozesti@gmail.com
WEB : grozesti.sat.md

PROCES-VERBAL CU PRIVIRE LA CONTRAVENȚIE

“ _____ ” _____ 20 _____ ora _____

locul încheierii

Agent constator

(funcția numele și prenumele agentului constator)

adresa juridică: saul Grozești, raionul Nisporeni

A constatat că:

a) persoana fizică cu funcție de răspundere (de subliniat)

Numele: _____ Prenumele: _____ patronimicul: _____

data nașterii _____ locul nașterii _____

Buletin de identitate seria _____ număr _____ eliberat de _____ la

_____ IDNP _____

Viza de reședință _____ domiciliul _____

date suplimentare _____

Locul de muncă _____ funcția _____

b) persoana juridică

denumirea, sediul, datele persoanei care o prezintă

IDNP _____

Timpul comiterii : ziua _____ luna _____ anul _____ ora _____

(sau perioada cuprinsă între): _____

Locul comiterii, fapta comisă

_____
_____
_____
_____

Încălcând prevederile _____
(denumirea articolului și alineatului actului normativ care a fost încălcat)

Circumstanțe (atenuate, agravante): _____

Explicațiile persoanei care a comis contravenția : _____

Proces-verbal a fost întocmit în prezența/absența contravenientului, ori refuzul său de a semna procesul-verbal (de subliniat)

Contravenientul _____
(semnătură)

Martor

1. _____

(N.P.P. domiciliul, strada, bloc,ap.,tel.)

Martor

2. _____

((N.P.P. domiciliul, strada, bloc,ap.,tel.)

Reprezentantul legal /
apărător _____

(N.P.P. locul de muncă,tel.)

Interpret,
traducător _____

(N.P.P. locul de muncă,tel.)

La procesul-verbal se anexează următoarele ocumente: _____

Decizia agentului constatator :

a) de remitere conform competenței : _____

b) cu comandare: _____

Martor 1. _____

(semnătura)

Martor 2. _____

(semnătură)

Reprezentantul legal / apărător _____
(semnătură)

Am luat cunoștință cu proces-verbal, cu decizia agentului constatator, cu drepturile și obligațiile prevăzute de art.34, 378, 384 și 448 Cod Contravențional al RM, specificate pe verso, iar exemplarul procesul-verbal l-am primit , pentru ce semnez :

Agent constatator _____
(semnătură)

Contravenientul _____
(semnătură)

**În atenția persoanei , în a cărei privință s-a întocmit proces-verbal ,
conform prevederilor Codului contravențional**

Articolul 378. Dreptul la apărare

- (1) În procesul contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională este obligată să asigure părților și altor participanți la proces deplina exercitare a drepturilor procesuale în condițiile prezentului cod.
- (2) Pe parcursul procesului contravențional, părțile au dreptul să fie asistate de un apărător (avocat).
- (3) În momentul pornirii procesului contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională este obligată să aducă la cunoștința persoanei pasibile de răspundere contravențională dreptul ei de a fi asistată de un apărător.
- (4) În cel mult 3 ore din momentul reținerii, persoanei care este pasibilă de sancțiunea arestului contravențional și nu are apărător ales i se desemnează, în modul stabilit de art.167 alin.(1¹) din Codul de procedură penală, un avocat care acordă asistență juridică garantată de stat.

Articolul 384. Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional

- (2) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are dreptul:
  - a) la apărare;
  - b) să cunoască fapta imputată;
  - c) să fie asigurată, în cel mult 3 ore de la reținere, cu un avocat care acordă asistență juridică garantată de stat dacă fapta este pasibilă de sancțiunea arestului contravențional;
  - d) să anunțe, în cazul reținerii, în termen de o oră din momentul reținerii, prin autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională, două persoane, la alegerea sa, despre faptul și locul reținerii;
  - e) să primească informație scrisă și explicarea drepturilor sale expuse în prezentul articol, inclusiv a dreptului de a tăcea și de a nu mărturisi împotriva sa, împotriva rudelor sale apropiate, a soțului/soției, logodnicului/logodnicei, precum și de a nu-și recunoaște

vinovăția;

- f) să fie audiată în prezența apărătorului dacă acceptă sau cere să fie audiată;
- g) să aibă întrevederi cu apărătorul în condiții confidențiale, fără limitarea numărului și duratei întrevederilor;
- h) să ia cunoștință de materialele din dosar și să i se elibereze, la cerere, în cel mult 24 de ore, copii de pe procesul-verbal;
- i) să prezinte probe;
- j) să formuleze cereri;
- k) să conteste decizia asupra cauzei;
- l) să recunoască total sau parțial vinovăția în comiterea faptei ce i se impută;
- m) să ceară recuzarea reprezentantului autorității competente să soluționeze cauza contravențională, expertului, interpretului, traducătorului, grefierului;
- n) să solicite audierea martorilor;
- o) să facă obiecții împotriva acțiunilor agentului constatator și să ceară consemnarea obiecțiilor sale în procesul-verbal;
- p) să ia cunoștință de procesul-verbal încheiat de agentul constatator, să facă obiecții asupra corectitudinii lui, să ceară completarea lui cu circumstanțele care, în opinia sa, trebuie să fie consemnate;
- q) să se împace cu victima în condițiile prevăzute de prezentul cod;
- r) să fie informat de agentul constatator despre toate hotărârile ce se referă la drepturile și interesele sale, să primească, la cerere, copii de pe aceste hotărâri;
- s) să atace, în modul stabilit de lege, acțiunile și deciziile autorității competente să soluționeze cauza contravențională, inclusiv hotărârea judecătorească;
- t) să retragă orice plîngere depusă personal sau de apărător în interesele sale;
- u) să ceară și să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile sau inacțiunile ilicite ale autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.

(3) Realizarea de către persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional a drepturilor sale ori renunțarea la realizarea acestor drepturi nu poate fi interpretată în detrimentul persoanei și nu poate avea consecințe nefavorabile pentru ea.

(3¹) Dreptul prevăzut la alin.(2) lit.u) se oferă doar în cazul în care prin hotărîre judecătorească definitivă s-a constatat caracterul ilicit al acțiunilor sau al inacțiunilor autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.

(4) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional este obligată:

- a) să se prezinte la citarea autorității competente să soluționeze cauza contravențională;
- b) să accepte, la cererea autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională, examinarea și percheziția sa corporală;
- c) să accepte necondiționat, la cererea autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională, testarea alcoolscoptică, examenul medical, dactiloscopia, prelevarea de sînge și de secreții ale corpului pentru analiză;
- d) să fie supusă expertizei judiciare, la cererea agentului constatator competent sau a instanței;
- e) să se supună dispozițiilor legale ale agentului constatator și ale președintelui ședinței de judecată;
- f) să respecte ordinea în ședința de judecată și să nu părăsească sala de ședințe fără învoirea dată de președintele ședinței.

(5) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are și alte drepturi și obligații prevăzute de prezentul cod.

(6) În conformitate cu prevederile prezentului cod, drepturile minorului se realizează și de reprezentantul lui legal. Procesului contravențional se aplică în mod corespunzător

prevederile Codului de procedură penală cu privire la drepturile și obligațiile reprezentantului legal al minorului.

Articolul 448. Contestația împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție

(1) Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art.447¹ alin.(8).

(2) În cazul omiterii termenului prevăzut la alin.(1) din motive întemeiate, dar nu mai tîrziu de 15 zile de la data începerii executării sancțiunii sau a perceperii despăgubirii materiale, persoana față de care a fost emisă decizia poate fi repusă în termen, la cerere, de către instanța de judecată competentă să examineze contestația.

(3) Persoana față de care a fost emisă decizia și care a lipsit atît la examinarea cauzei, cît și la pronunțarea deciziei și nu a fost informată despre decizia emisă poate contesta decizia agentului constatator și peste termen, dar nu mai tîrziu de 15 zile de la data începerii executării sancțiunii contravenționale sau a perceperii despăgubirii materiale.

(4) Contestația împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenționale se depune la autoritatea din care face parte agentul constatator care a examinat cauza. În cel mult 3 zile de la data depunerii, agentul constatator expediază contestația și dosarul cauzei contravenționale în instanța de judecată competentă.

(5) Contestația depusă conform alin.(1) suspendă executarea sancțiunii contravenționale aplicată prin procesul-verbal cu privire la contravenție sau prin decizia agentului constatator.

(6) În cazul prevăzut la alin.(2), pînă la soluționarea repunerii în termen, instanța de judecată poate suspenda executarea deciziei.

(7) Depunerea contestației peste termen, conform alin.(3), nu suspendă executarea deciziei agentului constatator. Instanța de judecată care examinează contestația poate suspenda executarea deciziei atacate.

(8) Persoana care face contestație împotriva deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale nu plătește taxă de stat.”